



## LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-30 Nr. 11-185

### **DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ STATUSO ĮSTATYMO NR. I-1494 2, 11, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija), atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. birželio 16 d. išvadą Nr. NV-1589, teikia patikslintus Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą bei Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektai). Prašome šį projektą įtraukti į artimiausio Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio darbotvarkę.

Projektus parengė Meno ir kūrybinių industrijų politikos departamento Profesionalaus meno skyriaus (vedėja – Elė Ona Vilkieienė, tel. (8 5) 219 3438, el. paštas elena.vilkiene@lrkm.lt) patarėja Janina Krušinskaitė, tel. (8 5) 219 3439, el. paštas janina.krusinskaite@lrkm.lt.

#### **PRIDEDAMA:**

1. Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai;
2. Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai;
3. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai;
4. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai;
5. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas;

6. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas;

7. Aiškinamasis raštas, 3 lapai;

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“, 1 lapas.

Kultūros ministrė



Liana Ruokytė-Jonsson

Janina Krušinskaitė, tel. (8 5) 219 34 39, el. p.janina.krusinskaite@lrkm.lt

Atkurtai  
Lietuvai  
100

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ**

**NUTARIMAS**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ  
ORGANIZACIJŲ STATUSO ĮSTATYMO NR. I-1494 2, 11, 12 IR 13  
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS  
RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-  
1336 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS  
RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 17  
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS  
RESPUBLIKOS SEIMUI**

20 m. d. Nr.  
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui bei Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalinti kultūros ministrę Lianą Ruokytę-Jonsson, o jai negalint dalyvauti – kultūros viceministrą Audronį Imbrasą atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstant nurodytuosius įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Kultūros ministras

Kultūros ministrė  
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.06.30

D. S. Telsis ir viešojo patalpos  
Rokas Jukaitis  
2017.06.30

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS**  
**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ**  
**STATUSO ĮSTATYMO NR. I-1494 11, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**  
**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR.**  
**I-1336 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS**  
**SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO**  
**ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

**1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai**

Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas bei Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektai) parengti siekiant sumažinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – vyriausybė) administracinę naštą.

Projektai teikiami įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 9 d. pasitarimo protokolo Nr. 61 „Dėl strateginio planavimo dokumentų skaičiaus optimizavimo“ įpareigojimą Kultūros ministeriją kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija parengti ir iki 2017 m. birželio 1 d. pateikti Vyriausybei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 316 „Dėl meno kūrėjų socialinės apsaugos programos“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimo projektus.

Teisės aktų projektų derinimo su suinteresuotomis procese, Finansų ministerija 2017-04-03 raštu Nr. ((1.15-0202)-5K-1705234)-6K-1702526 atkreipė dėmesį, kad Meno kūrėjų socialinės apsaugos programa neatitinka Strateginio planavimo metodikoje nustatytų strateginio planavimo sistemos dokumentų sąrangos principų bei pasiūlė teikiamuose įstatymų projektuose įtvirtinti, kad parama meno kūrėjams teikiama iš Kultūros ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų kultūros ministro nustatyta tvarka, suderinta su Socialinės apsaugos ir darbo ministru ir Sveikatos apsaugos ministru. Atsisakius Meno kūrėjų programos, kuri buvo įgyvendinama vadovaujantis Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos administravimo tvarkos aprašu, Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos ir jos administravimo tvarkos aprašo nuostatos bus perkeltos į kultūros ministro nustatytą ir su Socialinės apsaugos ir darbo ministru ir Sveikatos apsaugos ministru, suderintą tvarką. Kultūros ministro suteiktų įgaliojimų apimtis (kaip ir dabar) – suteikti fiziniams asmenims meno kūrėjo statusą, Fondo valdybai pagal jos pateiktą paraišką pervesti Fondo valdybos nurodytą bendrą valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų sumą, nesikeistų.

**2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai**

Įstatymų pakeitimų projektus parengė Meno ir kūrybinių industrijų politikos departamento Profesionalaus meno skyriaus (vedėja – Elė Ona Vilkienė, tel. (8 5) 219 3438, el. paštas elena.vilkiene@lrkm.lt) patarėja Janina Krušinskaitė, tel. (8 5) 219 3439, el. paštas janina.krusinskaite@lrkm.lt.

**3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai**

Šiuo metu galiojančių Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo ir Sveikatos draudimo įstatymo (toliau – Įstatymai) teisinis reguliavimas numato, jog Meno kūrėjų socialinės apsaugos programą tvirtina ir jos administravimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė).

Kūrybinės prastovos, kūrybinės prastovos išmokos sąvokos, kūrybinės prastovos išmokėjimo tvarka yra nustatytos Meno kūrėjų socialinės apsaugos programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 16 d.

nutarimo Nr. 316 „Dėl Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos“. Šioje programoje taip pat nustatyta mažas ir nereguliarias pajamas turinčių meno kūrėjų valstybinio socialinio draudimo įmokų bei privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimo tvarka.

**4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama**

Įstatymus siūloma pakeisti, nustatant, kad parama meno kūrėjams teikiama iš Kultūros ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų kultūros ministro nustatyta tvarka, suderinta su Socialinės apsaugos ir darbo ir Sveikatos apsaugos ministrais - Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas socialinio draudimo įmokas bei privalomojo sveikatos draudimo įmokas sumoka kultūros ministro nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrais. Taip pat į įstatymo lygmenį perkeliama kūrybinės prastovos, kūrybinės prastovos išmokos sąvokos, dydis ir skyrimo pagrindas.

Teigiama siūlomo reguliavimo pasekmė sumažinta Vyriausybės lygmens administracinė našta, meno kūrėjų socialinės apsaugos sistema suderinta su Strateginio planavimo metodikoje nustatytu strateginio planavimo sistemos dokumentų sąrangos principu. Taip pat, vadovaujantis Konstitucinio Teismo doktrina, Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte apibrėžiamos kūrybinės prastovos ir jos išmokos sąvokos, dydis ir skyrimo pagrindas.

**5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta**

Teigiama siūlomo reguliavimo pasekmė – sumažinta Vyriausybės lygmens administracinė našta, užtikrintas Konstitucinio Teismo doktrinos įgyvendinimas. Atsisakius Meno kūrėjų socialinės programos, kuri buvo įgyvendinama vadovaujantis Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos administravimo tvarkos aprašu, Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos ir jos administravimo tvarkos aprašo nuostatos bus perkeltos į kultūros ministro nustatytą ir su Socialinės apsaugos ir darbo ir Sveikatos apsaugos ar ministrais suderintą tvarką. Iš esmės teisinis reguliavimas nesikeis, todėl nebus pažeisti asmenų teisėti lūkesčiai. Neigiamų pasekmių nenumatoma.

**6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai**  
Priimti įstatymų projektai įtakos korupcijai ir šalies kriminogeninei situacijai neturės.

**7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai**  
Priimti įstatymų projektai įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

**8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios**  
Kitų galiojančių įstatymų keisti ar priimti naujų nereikės.

**9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka**  
Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir kitų norminių teisės aktų rengimo reikalavimų, atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

**10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus**

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis, Europos Sąjungos teisės aktams.

**11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, - kas ir kada juos turėtų priimti**

Kultūros ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 316 „Dėl Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo 2005 m. birželio 14 d. nutarimo Nr. 647 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 54 punkto pakeitimo.

Sveikatos apsaugos ministerija turės parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 11 d. nutarimo Nr. 968 „Dėl Lietuvos Respublikos draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“ pakeitimo projektą dėl Lietuvos Respublikos draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registro nuostatų 21.2.4 papunkčio pakeitimo.

Kultūros ministerija taip pat turės parengti, suderinti su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir patvirtinti kultūros ministro įsakymą tvarkos, nustatančios paramos meno kūrėjams teikimą.

**12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)**

Priimtų Įstatymų projektų nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

**13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados**  
Negauta.

**14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis**  
Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai: „meno kūrėjas“.

**15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai**  
Nėra.

Kultūros ministrė  
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.06.30

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ STATUSO ĮSTATYMO  
NR. I-1494 2, 11, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.  
Vilnius

**1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**1. Kūrybinė prastova** – laikotarpis, kai darbingo amžiaus meno kūrėjas neturi pajamų iš individualios ar su darbo santykiais susijusios kūrybinės veiklos.

**2. Kūrybinės prastovos išmoka** – Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio išmoka, teikiama darbingo amžiaus meno kūrėjams patiriantiems kūrybinę prastovą.

**3. Meno kūrėjas** – meno kūrinius kuriantis, juos savitai atliekantis fizinis asmuo, kuriam už tai yra suteikiamas meno kūrėjo statusas.

**4. Meno kūrėjų organizacija** – meno kūrėjus pagal meno sritis arba tokių sričių derinius vienijanti asociacija, kurios tikslai – vykdyti kūrybines programas, ginti meno kūrėjų kūrybines, profesines, socialines, autorių ir gretutines teises, įstatymų nustatyta tvarka atstovauti meno kūrėjams ir kuriai yra suteiktas meno kūrėjų organizacijos statusas.

**5. Meno kūryba** – asmens arba kolektyvo sukurtų arba savitai atliktų meno kūrinių visuma.

**6. Meno kūrinys** – originalus meninės veiklos rezultatas, bet kokio išraiškos būdo ar formos.

**7. Profesionalusis meno vertintojas** – aukštąjį universitetinį išsilavinimą turintis asmuo, plėtojantis pažinimą kultūros ir meno srityje ir skelbiantis šios veiklos rezultatus monografijose, studijose, recenzijose ir straipsniuose Lietuvoje ir (ar) užsienyje.

**8. Profesionalusis menas** – originali aukšto meistriškumo ir meninio lygio kūryba, tokia pripažįstama profesionaliųjų meno vertintojų.“

**2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

1. Kūrybinės prastovos išmoka teikiama kultūros ministro nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrais. Jeigu darbingo amžiaus meno kūrėjas per pastaruosius 3 mėnesius iki prašymo gauti kūrybinės prastovos išmoką pateikimo dienos neturi pajamų iš individualios ar su darbo santykiais susijusios kūrybinės veiklos arba jo pajamos, gautos per paskutinius 3 mėnesius iki prašymo gauti kūrybinės prastovos išmoką pateikimo dienos, nesudaro Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų 6 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio sumos ir jis negauna kito pobūdžio pajamų.

2. Sprendimą dėl kūrybinės prastovos pradžios ir kūrybinės prastovos išmokos teikimo priima kultūros ministras. Kūrybinės prastovos išmoka pradeda mokėti nuo kultūros ministro sprendimo priėmimo dienos už praėjusį mėnesį iki einamojo mėnesio 10 dienos ir mokama kas mėnesį.

3. Kūrybinės prastovos išmoka mokama 3 mėnesius. Nauja kūrybinės prastovos išmoka gali būti skiriama praėjus metams nuo skirtos kūrybinės prastovos išmokos mokėjimo pabaigos.

4. Kūrybinės prastovos išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu meno kūrėjas:

- 1) sudaro darbo sutartį;
- 2) gauna autorinį atlyginimą ar atlyginimą pagal atlikėjo intelektualinių paslaugų sutartį;
- 3) gauna autorinį atlyginimą ar atlikėjo atlyginimą per autorių ar atlikėjų teisių kolektyvinio administravimo asociacijas;

4) gauna pajamų iš individualios veiklos;

5) gauna stipendiją.

5. Kitas meno kūrėjų socialines garantijas nustato kiti įstatymai.

### **3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas**

Pripažinti 12 straipsnį netekusiu galios.

### **4 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas**

Pripažinti 13 straipsnį netekusiu galios.

### **5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 dieną.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos kultūros ministras iki 2017 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministrė  
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.06.29

*L. e. Teisės d. vertėjo pareigos*

8



**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ STATUSO ĮSTATYMO  
NR. I-1494 2, 11, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.  
Vilnius

**1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1. Kūrybinė prastova – laikotarpis, kai darbingo amžiaus meno kūrėjas neturi pajamų iš individualios ar su darbo santykiais susijusios kūrybinės veiklos.

2. Kūrybinės prastovos išmoka – Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio išmoka, teikiama darbingo amžiaus meno kūrėjams patiriantiems kūrybinę prastovą.

43. Meno kūrėjas – meno kūrinius kuriantis, juos savitai atliekantis fizinis asmuo, kuriam už tai yra suteikiamas meno kūrėjo statusas.

24. Meno kūrėjų organizacija – meno kūrėjus pagal meno sritis arba tokių sričių derinius vienijanti asociacija, kurios tikslai – vykdyti kūrybines programas, ginti meno kūrėjų kūrybines, profesines, socialines, autorių ir gretutines teises, įstatymų nustatyta tvarka atstovauti meno kūrėjams ir kuriai yra suteiktas meno kūrėjų organizacijos statusas.

35. Meno kūryba – asmens arba kolektyvo sukurtų arba savitai atliktų meno kūrinių visuma.

46. Meno kūrinys – originalus meninės veiklos rezultatas, bet kokio išraiškos būdo ar formos.

57. Profesionalusis meno vertintojas – aukštąjį universitetinį išsilavinimą turintis asmuo, plėtojantis pažinimą kultūros ir meno srityje ir skelbiantis šios veiklos rezultatus monografijose, studijose, recenzijose ir straipsniuose Lietuvoje ir (ar) užsienyje.

68. Profesionalusis menas – originali aukšto meistriškumo ir meninio lygio kūryba, tokia pripažįstama profesionaliųjų meno vertintojų.“

**2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

..1. ~~Parama meno kūrėjams skiriama iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos, kurią tvirtina Vyriausybė. Kūrybinės prastovos išmoka teikiama kultūros ministro nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrais, jeigu darbingo amžiaus meno kūrėjas per pastaruosius 3 mėnesius iki prašymo gauti kūrybinės prastovos išmoką pateikimo dienos neturi pajamų iš individualios ar su darbo santykiais susijusios kūrybinės veiklos arba jo pajamos, gautos per paskutinius 3 mėnesius iki prašymo gauti kūrybinės prastovos išmoką pateikimo dienos, nesudaro Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų 6 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio sumos ir jis negauna kito pobūdžio pajamų.~~

2. Sprendimą dėl kūrybinės prastovos pradžios ir kūrybinės prastovos išmokos teikimo priima kultūros ministras. Kūrybinės prastovos išmoka pradedama mokėti nuo kultūros ministro sprendimo priėmimo dienos už praėjusį mėnesį iki einamojo mėnesio 10 dienos ir mokama kas mėnesį.

3. Kūrybinės prastovos išmoka mokama 3 mėnesius. Nauja kūrybinės prastovos išmoka gali būti skiriama praėjus metams nuo skirtos kūrybinės prastovos išmokos mokėjimo pabaigos.

4. Kūrybinės prastovos išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu meno kūrėjas:

- 1) sudaro darbo sutartį;
- 2) gauna autorinį atlyginimą ar atlyginimą pagal atlikėjo intelektualinių paslaugų sutartį;
- 3) gauna autorinį atlyginimą ar atlikėjo atlyginimą per autorių ar atlikėjų teisių kolektyvinio administravimo asociacijas;
- 4) gauna pajamų iš individualios veiklos;
- 5) gauna stipendiją.

2-5. ~~Kitas Meno meno kūrėjų socialines garantijas nustato kiti įstatymai ir teisės aktai.~~

### 3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pripažinti 12 straipsnį netekusiu galios:

#### ~~12 straipsnis. Meno kūrėjų socialinės apsaugos programa~~

~~1. Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos paskirtis – skirti paramą mažas ir nereguliarias pajamas gaunantiems meno kūrėjams, taip pat meno kūrėjams, patiriantiems kūrybinės prastovos.~~

~~2. Meno kūrėjų socialinės apsaugos programą administruoja Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės nustatyta tvarka. Visi meno kūrėjai turi vienodas teises į valstybės paramą.~~

**4 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas**

Pripažinti 13 straipsnį netekusiu galios:

~~„13 straipsnis. Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos lėšų šaltiniai~~

~~Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos lėšas sudaro Vyriausybės įgaliotai institucijai numatyti tiksliniai valstybės biudžeto asignavimai.“~~

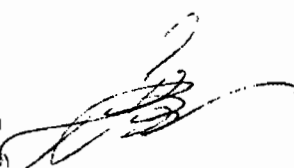
**5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 dieną.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos kultūros ministras iki 2017 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministrė  
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.06.30 

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO  
NR. I-1336 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.  
Vilnius

**1 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 12 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Draudėjo ir apdraustojo asmens socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja, išskaito ir moka draudėjas nuo tos dienos, kurią apdraustasis asmuo pradeda dirbti, neatsižvelgdamas į draudėjo įregistravimo Mokesčių mokėtojų registre datą. Už asmenis, nurodytus šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje, socialinio draudimo įmokas sumoka valstybės institucija, perkėjusi ar išsiuntusi valstybės tarnautoją į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, pasiuntusi dirbti į specialiąją misiją ar paskyrusi profesinės karo tarnybos karį atlikti karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, užsienio valstybės ar tarptautinėje karinėje arba gynybos institucijoje, taip pat asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija ar Respublikos Prezidento kanceliarija. Socialinio draudimo įmokos mokamos iš institucijoms patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Už asmenis, gaunančius pajamas pagal autorines sutartis, taip pat už asmenis, gaunančius pajamas iš sporto ir (ar) atlikėjo veiklos (šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 1 dalis), draudėjo ir apdraustojo asmens socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja, išskaito ir sumoka draudėjas atitinkamo atlygio išmokėjimo dieną, kuri yra laikoma asmens socialinio draudimo pradžios data. Už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis, nurodytus šio įstatymo 6 straipsnio 7 dalyje, socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja Fondo valdyba. Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas įmokas sumoka kultūros ministro nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrais.“

**2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 dieną.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos kultūros ministras iki 2017 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministrė  
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.06.30

l.e. Teisės ir valdymo patalpa  
Rolanda Rukšienė  
2017-06-30

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO  
NR. I-1336 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.  
Vilnius

**1 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 12 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Draudėjo ir apdraustojo asmens socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja, išskaito ir moka draudėjas nuo tos dienos, kurią apdraustasis asmuo pradeda dirbti, neatsižvelgdamas į draudėjo įregistravimo Mokesčių mokėtojų registre datą. Už asmenis, nurodytus šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje, socialinio draudimo įmokas sumoka valstybės institucija, perkėjusi ar išsiuntusi valstybės tarnautoją į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, pasiuntusi dirbti į specialiąją misiją ar paskyrusi profesinės karo tarnybos karį atlikti karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, užsienio valstybės ar tarptautinėje karinėje arba gynybos institucijoje, taip pat asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija ar Respublikos Prezidento kanceliarija. Socialinio draudimo įmokos mokamos iš institucijoms patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Už asmenis, gaunančius pajamas pagal autorines sutartis, taip pat už asmenis, gaunančius pajamas iš sporto ir (ar) atlikėjo veiklos (šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 1 dalis), draudėjo ir apdraustojo asmens socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja, išskaito ir sumoka draudėjas atitinkamo atlygio išmokėjimo dieną, kuri yra laikoma asmens socialinio draudimo pradžios data. Už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis, nurodytus šio įstatymo 6 straipsnio 7 dalyje, socialinio draudimo įmokas į Fondą ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais priskaičiuoja Fondo valdyba, o sumoka Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas~~

įmokas sumoka kultūros ministro nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrais.“

**2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 dieną.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos kultūros ministras iki 2017 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministrė  
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.06.30



**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO  
NR. I-1343 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS**

20 m. d. Nr.  
Vilnius

**1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 17 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmenys, gaunantys pajamas pagal autorinę sutartį, taip pat sporto veiklos, atlikėjo veiklos pajamas, išskyrus asmenis, kurie verčiasi atitinkama individualia veikla, moka 6 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas, o draudėjai – 3 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos. Už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis, negaunančius pajamų pagal autorinę sutartį ir nepriklausančius asmenims, nurodytiems šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, 17 straipsnio 1 dalyje ir 4–9 dalyse, privalomojo sveikatos draudimo įmokas sumoka Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas Lietuvos Respublikos kultūros ministro nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrais. Šios įmokos dydis – 9 procentai minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną.“

**2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 dieną.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos kultūros ministras iki 2017 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministrė  
Liana Ruokytė-Jonsson

2.0 Teisinis ir politikos patarėjas



LIETUVOS RESPUBLIKOS  
SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO  
NR. I-1343 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO  
ĮSTATYMAS

20 m. d. Nr.  
Vilnius

**1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 17 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmenys, gaunantys pajamas pagal autorinę sutartį, taip pat sporto veiklos, atlikėjo veiklos pajamas, išskyrus asmenis, kurie verčiasi atitinkama individualia veikla, moka 6 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas, o draudėjai – 3 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos. Už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis, negaunančius pajamų pagal autorinę sutartį ir nepriklausančius asmenims, nurodytiems šio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, 17 straipsnio 1 dalyje ir 4–9 dalyse, privalomojo sveikatos draudimo įmokas sumoka Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas iš ~~Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos Vyriausybės~~ Lietuvos Respublikos kultūros ministro nustatyta tvarka, **suderinta su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrais**. Šios įmokos dydis – 9 procentai minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną.“

**2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 dieną.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos kultūros ministras iki 2017 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas

Kultūros ministrė  
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.08.30



## LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,  
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,  
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2017-05-17 Nr. (1.6)21-387  
2017-05-04 Nr. S2-1187

### **IŠVADA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ STATUSO ĮSTATYMO NR. I-1494 11, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 (toliau – Reglamentas), 32.1 papunkčiu, pagal kompetenciją išnaginėjusi Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Meno kūrėjo statuso įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Socialinio draudimo įstatymo projektas) bei Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Sveikatos draudimo įstatymo projektas; toliau kartu – Projektai), teikia teisinę išvadą.

Įvertinę Projektų tikslą, teisinio reguliavimo priemones, galimas pasekmes ir teisės techniką teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektų lydimuosiuose dokumentuose trūksta informacijos dėl Projektais siekiamo tikslo – nėra iškelta problema, kurią siekiama spręsti siūlomais pakeitimais, nėra aiškiai nurodomi tikslai bei siekiami rezultatai, todėl yra sunku įvertinti Projektais siekiamo tikslo pagrįstumą, kokios teigiamos pasekmės būtų pasiektos šioje srityje priėmus siūlomus pakeitimus. Manytina, kad nurodoma informacija, jog „sumažės administracinė našta Vyriausybei“, yra nepakankama ir nepagrindžia poreikio keisti įstatymus.

2. Meno kūrėjo statuso įstatymo projektu siūloma keisti galiojantį reguliavimą ir atsisakyti Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos. Siūlomos ateityje pripažinti netekusia galios Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos kontekste siūlytina įvertinti Projektų teisinio reguliavimo poveikį asmenų interesams, galimai įgytoms teisėms ir galimai atsiradusiems teisėtiems jų lūkesčiams bei šia informacija pildyti Projektų aiškinamąjį raštą, prireikus, – ir Projektus.

3. Meno kūrėjo statuso įstatymo projekte nurodoma, kad kultūros ministrui pavedama nustatyti paramos meno kūrėjams *teikimo tvarką*, o paramos meno kūrėjams teikimo atvejai, sąlygos, paramos rūšys liktų įstatyme nereguluoti. Atkreiptinas dėmesys, kad „Konstitucinis Teismas

1998 m. gegužės 6 d. nutarime yra konstatavęs, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 52 straipsnyje nustatyta, jog valstybė laiduoja piliečių teisę gauti senatvės ir invalidumo pensijas, socialinę paramą nedarbo, ligos, našlystės, maitintojo netekimo ir kitais įstatymų numatytais atvejais. Šia konstitucine norma užtikrinamas piliečių socialinio aprūpinimo įstatyminis reguliavimas. *Todel poįstatyminiu aktu negalima nustatyti asmens teisės į socialinę paramą atsiradimo sąlygų, taip pat riboti šios teisės apimtį. Žinoma, konstitucinis socialinių teisių statusas pats savaime nepaneigia įstatymų leidejo teisės nustatyti tam tikras jų atsiradimo sąlygas ar ribojimus. Vyriausybė gali tik detalizuoti ar sukonkretinti įstatyme nustatytas sąlygas.* Įvertinus šią Konstitucinio Teismo doktriną Meno kūrėjo statuso įstatymo projektas turėtų būti atitinkamai pildomas.

4. Pastebėtina, kad galiojančio Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo 11 straipsnis vadinasi Meno kūrėjų socialinė apsauga. Šio straipsnio 1 dalyje kalbama apie paramą meno kūrėjams, o 2 dalyje – meno kūrėjų socialines garantijas. Meno kūrėjo statuso įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi siūloma papildyti Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo 11 straipsnį 3 dalimi, apibrėžiant meno kūrėjų socialinės apsaugos (kuri, atsižvelgiant į Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo 11 straipsnio struktūrą, apimtų tiek paramą meno kūrėjams, tiek meno kūrėjų socialines garantijas) paskirtį – skirti paramą mažas ir neregulias pajamas gaunantiems meno kūrėjams, taip pat meno kūrėjams, patiriantiems kūrybines prastovas. Tačiau pažymėtina, kad Socialinio draudimo įstatymo projekte ir Sveikatos draudimo įstatymo projekte meno kūrėjų socialinės garantijos nėra siejamos su siūlomais Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje apibrėžti požymiais „mažas ir neregulias pajamas gaunantiems“, „patiriantiems kūrybines prastovas“. Be to, vartojamos sąvokos yra nekonkrečios ir neapibrėžtos – neaišku, kokie asmenys būtų laikomi mažas ir neregulias pajamas gaunantiais, kas būtų laikoma kūrybinėmis prastovomis. Įstatyme vartojamos sąvokos turi būti apibrėžiamos įstatyme (žr. Konstitucinio Teismo 2006 m. lapkričio 13 d. nutarimą). Atsižvelgiant į tai, siūlytina peržiūrėti Projektuose siūlomą teisinį reguliavimą.

5. Meno kūrėjo statuso įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalimi siūloma įtvirtinti nuostata, manytina, nesukuria pridėtinės vertės. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnyje yra įtvirtintas asmenų lygiateisiškumo principas. Įvertinant tai, siūlytina Meno kūrėjo statuso įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalies nuostatos atsisakyti. Projektuose įtvirtinant tokį teisinį reguliavimą, kuris neprieštarautų konstituciniam asmenų lygiateisiškumo principui.

6. Socialinio draudimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad „socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja Fondo valdyba, o sumoka <...> asignavimų valdytojas kultūros ministro nustatyta tvarka <...>“. Pirmiausia pastebėtina, kad nėra visiškai aiški kultūros ministrui suteikiamų įgaliojimų apimtis – ar jis būtų įgaliotas patvirtinti tik socialinio draudimo įmokų *sumokėjimo* tvarką, ar taip pat ir jų *priskaičiavimo* tvarką. Pastaruoju atveju taip pat svarstyтина, ar, įvertinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ kultūros ministrui priskirtas valdymo sritis, socialinio draudimo įmokų priskaičiavimo ir sumokėjimo (taip pat sveikatos draudimo įmokų sumokėjimo) tvarkos nustatymas galėtų (turėtų) būti priskiriamas kultūros ministro kompetencijai.

Teisingumo viceministras



Paulius Gričiūnas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS  
TEISĖS DEPARTAMENTO**

**IŠVADA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ  
STATUSO ĮSTATYMO NR. I-1494 11, 12, IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,  
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 17 STRAIPSNIO  
PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO  
DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ  
(TAP NR.: TAP-17-772, TAP-17-771, TAP-17-770, TAP-17-769; TAIS NR. 17-2411(3); 17-2409(3), 17-  
2410(3), 17-2413(3))**

(toliau – įstatymų projektai)

2017-06-16 Nr. NV-1589

Vilnius

Įvertinę įstatymų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 11, 12, ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte (toliau – Projektas) siūloma nustatyti, kad parama meno kūrėjams bus teikiama kultūros ministro nustatyta tvarka.

Galiojantis Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymas (toliau – Įstatymas) numato, kad parama skiriama mažas arba nereguliarias pajamas gaunantiems kūrėjams bei *meno kūrėjams, patiriantiems kūrybinės prastovas*. Projektu atsisakant 12 straipsnyje įtvirtinto reguliavimo, Įstatymo 11 str. 2 d. lieka tik nuostata, kad meno kūrėjų socialines garantijas nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Kūrybinės prastovos išmokos mokėjimo neapimtų Valstybinio socialinio draudimo įstatymo bei Sveikatos draudimo įstatymo teisinis reguliavimas, tačiau, kaip matyti iš įstatymų projektų aiškinamojo rašto ir Kultūros ministerijos pateiktos derinimo pažymos, kūrybinės prastovos išmokos mokėjimo atsisakyti neketinama (nurodoma, kad teisinis reguliavimas iš esmės nesikeis).

Pritardami Teisingumo ministerijos 2017 m. gegužės 17 d. rašto Nr. (1.6)2T-387 3 punkte išdėstyti pastabai, papildomai atkreipiame dėmesį, kad pagal prigimtį, pobūdį ir turinį kūrybinės prastovos išmoka gali būti prilyginta socialinei paramai, todėl šios paramos teikimo atvejai ir sąlygos turi būti sureguliuoti įstatymu. (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 52 straipsnis numato, kad valstybė laiduoja piliečių teisę gauti<...> *socialinę paramą nedarbo, ligos, <...> ir kitais įstatymų numatytais atvejais*).

2. Šiuo metu kūrybinės prastovos išmokos dydis yra nustatytas Meno kūrėjų socialinės apsaugos programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 316 ir yra lygus vienai minimaliai algai. Pažymime, kad, vadovaujantis Konstitucinio Teismo doktrina (pvz. *Konstitucinio Teismo 2016 m. sausio 25 d. nutarimas*), įvairių rūšių socialinė parama garantuojama tiems asmenims ir tokiais pagrindais bei tokio dydžio, kokie nustatyti įstatymuose. Todėl Vyriausybė negalėtų nustatyti kūrybinės prastovos išmokos dydžio, o Kultūros ministerija skirti kūrybinės prastovos išmokos meno kūrėjams, nenustačius šios išmokos skyrimo pagrindo, sąlygų bei dydžio įstatymuose. Atitinkamai, pagal Konstitucinio Teismo doktriną, vartojamos sąvokos turėtų būti apibrėžtos įstatymuose, todėl „kūrybinės prastovos“, „kūrybinės prastovos išmokos“ turinys turi būti atskleisti Įstatyme, atitinkamai jį papildant.



3. Atsižvelgiant į įstatymų projektų turinį bei Aiškinamojo rašto nuostatas, įstatymų projektų 2 str. 2 d. turi būti papildytos pavedimu kultūros ministrui priimti įstatymų projektų įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Dėl Aiškinamojo rašto:

4.1. Pažymėtina, kad pateiktuose įstatymų projektus lydinčiuose dokumentuose trūksta informacijos apie projektų parengimo tikslus, uždavinius, siekiamus rezultatus: Aiškinamojo rašto 1 punkte siūlome atsisakyti perteklinių nuostatų, susijusių su Vyriausybės darbo organizavimu, įstatymų projektų rengimo procesu. 4 - 5 punktai tikslintini, siejant juos su įstatymų projektų įgyvendinimo rezultatais, o ne Vyriausybės pasitarimo protokolo įvykdymu. Manytina, kad Vyriausybės pasitarimo protokolas negali būti laikomas esmine priežastimi, sąlygojusia įstatymų keitimą.

4.2. Aiškinamojo rašto 1 punkte ir 4 punkte turėtų būti numatyta, kad kultūros ministro tvirtinamas tvarkos aprašas turi būti suderintas su socialinės apsaugos ir darbo bei sveikatos apsaugos ministrais (ne ministerijomis ar ministrais).

4.3. Aiškinamojo rašto 5 punkto 1 sakinio reikėtų atsisakyti kaip neaktualaus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 str. 3 d. 5 p. nuostatas. Paskutinis sakinyss brauktinas kaip perteklinis atsižvelgiant į 4 punkto turinį.

2-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė